

EXPERIENȚA VIDULUI

Conversații despre
realizarea infinitului

SRI NISARGADATTA MAHARAJ

Traducere:
Bogdan Brumă

EDITURA MIX
CRISTIAN 2017

CUPRINS

<i>Prefață</i>	xiii
1. Maharaj stabilește bazele învățăturilor	1
2. La cel mai înalt nivel, nimic nu este; la nivelul lumesc, totul există	13
3. Un înțelept adevărat este acela care a transcens personalitatea	37
4. Dacă dorești fericirea sinelui, scapă de simțul minte-corp.....	51
5. Nu te identifica cu un corp și fii fericit!.....	59
6. Experiența vidului.....	69
7. Atunci când conștiința se manifestă, apare dualitatea..	89
8. Cine cunoaște faptul că ”Eu sunt”?	107
9. Însăși conștiința este sursa iluziei	123
10. Încetarea suferinței prin stabilirea în starea de dinaintea cuvintelor	141
<i>Glosar</i>	155
<i>Bibliografie</i>	159

EXPERIENȚA VIDULUI

Conversații despre realizarea infinitului

Cu Sri Nisargadatta Maharaj

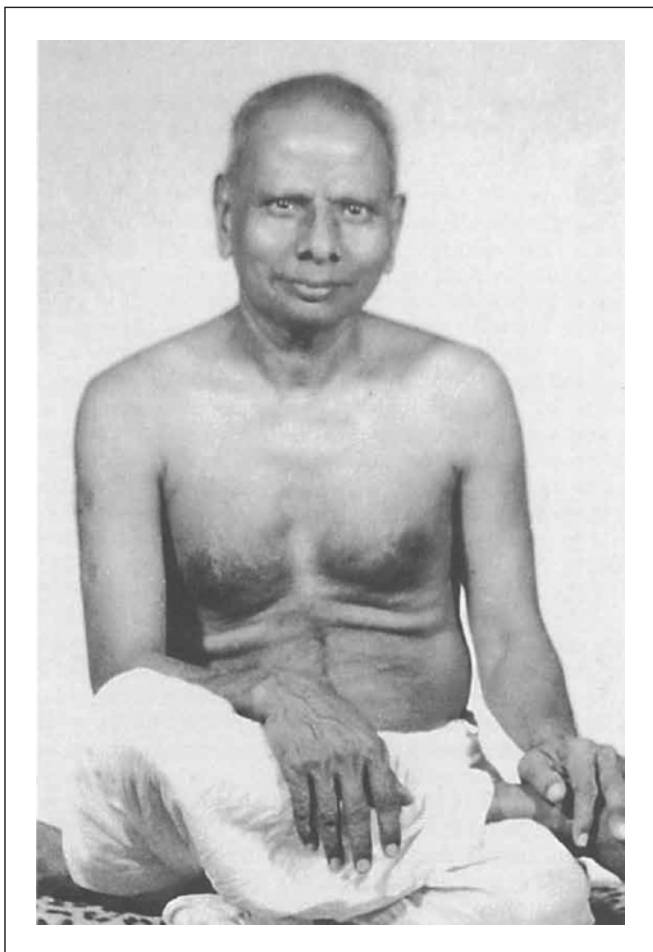

Sri Nisargadatta Maharaj s-a născut în Bombay, în 1897. Părinții săi, care i-au dat numele de Maruti, aveau o mică fermă în satul Kandalgaon și aici și-a petrecut primii săi ani de viață. În 1924 s-a căsătorit, devenind mai târziu un comerciant de țigări în Bombay, unde, împreună cu soția sa, a pus bazele unei familii. Încă de mic a arătat un interes deosebit față de domeniul spiritual, discuțiile sale cu oamenii sfinți ascuțindu-i mintea iscoditoare și aprinzându-i focul spiritual interior. La vârsta de 34 de ani și-a întâlnit gurul și, trei ani mai târziu, a atins propria sa realizare, luându-și numele de Nisargadatta. A continuat să trăiască viața unui muncitor indian obișnuit, dar învățăturile sale, care sunt expuse în capodopera sa „Eu sunt Acela”, și care își au rădăcinile în antica tradiție upanișadică, au realizat o ruptură filozofică semnificativă față de gândirea contemporană. Discipolii au călătorit din toată lumea pentru a auzi mesajul unic al lui Nisargadatta, până la moartea sa, survenită în 1981.

Robert Powell s-a născut în 1918. După ce și-a obținut doctoratul în chimie la Universitatea din Londra, a urmat mai întâi o carieră în industria chimică și apoi a activat ca scriitor de lucrări științifice și editor în Anglia și Statele Unite. În 1968 și 1969 a publicat două monografii de inginerie chimică, care sunt folosite de bibliotecile academice și industriale din toată lumea.

Explorarea personală a spiritualității a început în 1960, iar căutarea spre autocunoaștere l-a condus spre studiul Zen-ului și întâlnirea unor maestri spirituali, incluzând aici pe J. Krishnamurti și Ramana Maharishi. Propria sa trezire spirituală a coincis cu descoperirea învățăturilor lui Sri Nisargadatta Maharaj. Este, de asemenea, autorul unui număr de cărți despre ceea ce el descrie ca „transformarea conștiinței umane”. Powell trăiește o viață împlinită împreună cu soția sa, Gina, în La Jolla, California.

SRI NISARGADATTA MAHARAJ
1897-1981

O rice există, este doar o expresie a conștiinței. Dacă nu există conștiința, nici expresia conștiinței nu există. Prin urmare, nu există nimic. Conștiința nu este un concept ce răspunde unei cauze exterioare, ci a apărut în mod spontan.

SRI NISARGADATTA MAHARAJ

PREFAȚĂ

Sri Nisargadatta Maharaj cu greu mai are nevoie de vreo introducere pentru iubitorii celei mai înalte înțelepciuni. Cunoscut ca un înțelept hindus nonconformist, Nisargadatta este acum creditat ca fiind la același nivel cu marii maestri ai învățăturilor *advaita*, cum ar fi Ramana Maharishi din Tiruvannamalai, Sri Atmananda din Trivandrum, și discipolul cunoscut mai recent al lui Maharishi, Poonjaji din Lucknow.

În această ultimă operă, adâncimea și subtilitatea modalității de tratare a subiectului, combinată cu abordarea rațională intimă (așa cum este minunat exemplificat în capitolul „Experiența vidului”), fac aceste dialoguri de nedepășit în literatura spirituală. La un nivel mai lumesc, Maharaj abordează două subiecte considerate întotdeauna ca fiind incitante. Sunt oameni care s-au întrebat, și unii chiar s-au plâns, despre maniera sa aparent brutală de a interacționa cu anumiți vizitatori, cărora nu le permitea să stea împreună cu el pentru o perioadă mai lungă de timp. În acest volum, Maharaj revelează pentru prima dată rațiunea care stă la baza acțiunilor sale. Mi s-a părut că aceasta ar putea foarte bine să fie interpretată în funcție de modul în care cineva citește aceste discursuri. Ideal ar fi ca textul să fie citit pe fragmente scurte, lăsând timp suficient pentru ca acestea să fie digerare și semnificația lor să pătrundă în adânc.

Astfel, Maharaj ar putea fi folosit ca un catalizator pentru trezirea înțelegerii și dezvoltarea în consecință a convingerilor noastre. În acest fel, cuvintele obțin o vitalitate extraordinară și există o responsivitate corespunzătoare în ascultător sau cititor.

Un alt aspect este acela că, aparent, în timpul discuțiilor Maharaj este rareori de acord cu cineva, chiar dacă acea persoană pare să fi făcut o declarație validă sau a dat un răspuns corect la întrebările sale. Maharaj recunoaște aceasta și explică maniera și motivul pentru care folosește această abordare particulară, ca o modalitate pedagogică subtilă. Există întotdeauna posibilitatea de a veni cu un răspuns mai mult sau mai puțin corect la nivel intelectual, însă se poate ca acesta să fie lipsit de experiența reală sau de convingerea profundă. În astfel de cazuri, să fii de acord cu vorbitorul doar l-ar încuraja să creadă că a atins o transformare autentică, când de fapt abia repetă mecanic o formulă verbală. Este așa cum a spus odată Maharaj: „Omul realizat știe ceea ce alții doar aud, dar nu experimentează. Intelectual, ar putea părea convingși, dar în acțiune, își trădează sclavia.” Cu altă ocazie a spus: „Abandonul de sine este abandonul tuturor preocupărilor tale. El nu poate fi făcut, se întâmplă atunci când îți realizezi adevărata natură. Abandonul declarat verbal, chiar însoțit de sentimente autentice, este de valoare redusă și se destramă sub presiunea stresului.”

ROBERT POWELL

EXPERIENȚA VIDULUI

NOTA EDITORULUI

Adevărul fundamental asupra a ceea ce ne învață marii maștri *advaita* este în mod esențial același, ceea ce este de așteptat, de vreme ce există doar o singură Realitate. Cu toate acestea, învățători diferiți pun accente diferite pe diverse aspecte ale acestei învățături și, în acest scop, folosesc terminologii ușor diferite sau termeni în forme flexibile, care se potrivesc scopurilor lor.

Astfel, starea de „Eu sunt” și starea de „Ființă” în aceste conversații sunt folosite în general de către Maharaj pentru a arăta stări limitate de înțelegere, care sunt bazate în mod fundamental pe un simț de identitate separată, rezultate din tratarea cuiva ca fiind corpul său. Ele sunt în întregime conceptuale. Adeseori, Maharaj folosește ambii termeni pe rând. Alteori, depinzând de sublinierile pe care dorește să le facă, folosește „starea de ființă” ca fiind o stare cumva superioară, care apare după transcenderea stării de „Eu sunt” și egalizează conștiința manifestă. Maharaj se referă, de asemenea, la starea de ființă ca fiind conștiință sau cunoaștere de sine și, conform acestuia, ea este încă produsul celor cinci elemente (cu rădăcini în materialitate). Astfel, el stătuiază: „Această cunoaștere, «Eu sunt» sau «ființarea» este un vâl de iluzie peste Absolut. Prin urmare, atunci când Brahman este transcens, doar *Parabrahman* este, fără ca în el să se manifeste nici măcar o urmă de cunoaștere a faptului că „Eu sunt”. Starea¹ de „ființare” este în mod clar una de înțelegere incompletă, provizorie, așa cum se evidențiază, de asemenea, în următoarele sale cuvinte: „Înțelepții și profeții au recunoscut inițial

¹ Termenul „stare” implică o „condiție”, o modificare a unei realități fundamentale, care privește un substrat nealterabil și inefabil. Prin urmare, ar fi mult mai exactă exprimarea acestei modificări ca o suprapunere a iluziei asupra „non-stării” lui Parabrahman, cumva similar analogiei vederii unui șarpe în locul unei frânghii.

sensul «ființei». Apoi au meditat și l-au depășit și, în final, l-au transcens, ajungând la realizarea supremă.”

În timp ce starea de „Eu sunt”, „ființarea” și „cunoașterea” au o bază somatică, ce se manifestă treptat din elementele fizice, Absolutul este dincolo de toată „fizicalitatea” și nu poate fi descris. În Absolut nu există instrumente care să permită afirmarea prin cuvinte. Ceea ce „Eu sunt” în sens absolut nu este posibil să fie transmis prin intermediul cuvintelor. În starea ultimă, nimeni nu are vreo conștiință de a fi prezent. Însăși prezența nu există în Absolut.

Maharaj ne învață că prin transcenderea conștiinței individuale în conștiința universală manifestă, cea din urmă se sprijină și există în interiorul Nemanifestatului, *Parabrahman*, experimentat ca „principiu neafectat de disoluția universurilor”, fiind o non-stare. El afirmă: „Te rog să înțelegi în mod clar că Tu, Absolutul – lipsit de orice identitate corporală, ești complet, perfect și Nenăscut.” În această învățătură, tu – ca și Absolutul – nu ai și nu ai avut vreodată o naștere. Toate formele sunt rezultatul jocului celor cinci elemente.

Parabrahman există dincolo și de dualitate, și de non-dualitate, din moment ce este anterior timpului și spațiului (putem vorbi în mod adecvat de dualitate sau non-dualitate în interiorul sferei fizico-mentale, adică în interiorul conștiinței). Absolutul sau Subiectul Ultim este acela care este, deoarece nu mai există nimeni sau nimic, nici măcar conștiința, pentru a-l experimenta.

În cele din urmă, trebuie menționat că și alți înțelepți și, de asemenea, scripturile clasice *Vedanta* folosesc termenii „starea-de-ființă” și Ființarea (scrisă cu majusculă) alternativ cu *Parabrahman* sau Absolutul, referindu-se la Absolut ca fiind Conștiință (scrisă cu majusculă), și pe care o numesc adesea „Sine” (Sri Ramana Maharishi) și „Principiul-Eu” (Sri Atmananda).

„Chiar și această conștiință nu este totul și nu va exista pentru totdeauna. Descoperă cum a apărut această conștiință, sursa conștiinței... Ce este corpul? Corpul este doar o acumulare de hrană și apă. Prin urmare, tu ești ceva separat și de corp și de conștiință.”

Sri Nisargadatta Maharaj

„*Jivatman* este acela care se identifică cu individualitatea corp-minte, separată de lume. *Atman* este doar ființare sau conștiință, adică lumea. Principiul Suprem care cunoaște această ființare nu poate fi numit. Nu poate fi exprimat sau condiționat de niciun cuvânt. Aceasta este starea Supremă.”

Sri Nisargadatta Maharaj

CĂTRE CITITOR

Ne dăm seama că mulți cititori occidentali nu sunt familiarizați cu unele dintre cuvintele indiene ce apar în această carte. Deși cunoașterea acestor cuvinte sau a altui jargon de specialitate nu este în niciun fel esențială pentru înțelegerea acestor învățături, totuși cititorii sunt sfătuiți să consulte glosarul de la sfârșitul cărții în cazul în care astfel de termeni nu sunt definiți într-o notă de subsol sau în text.

Aceste conversații cu vizitatori de toate felurile, care au avut loc în ultimul an al vieții sale, erau conduse exclusiv în scopul trezirii sau al realizării-sinelui. Nisargadatta Maharaj a vorbit cu oaspeții săi chiar până în ultima zi a vieții sale, atunci când a murit de cancer, în data de 8 septembrie 1981, la vârsta de 84 de ani.

1

MAHARAJ STABILEȘTE BAZELE ÎNVĂȚĂTURII

MAHARAJ: Natura conștiinței trebuie să fie înțeleasă. Această conștiință poate apărea doar în corpul fizic, iar corpul este esența celor cinci elemente.² Suferința există din cauza identificării cu corpul fizic. Majoritatea oamenilor care vin aici nu vor fi capabili să accepte acest tip de cunoaștere, deoarece ea se referă la un nivel fundamental. Sunt totuși unii care se concentrează și pot accepta un astfel de punct de vedere, ajungând să înțeleagă cu adevărat. Ei se vor elibera complet de impactul durerii și nefericirii dacă înțeleg că acestea pot rezulta doar din identificarea conștiinței cu corpul fizic, făcându-i să sufere ca indivizi. În acest caz, suferința apare inevitabil. Dar ce este individul? Este un corp creat din cele cinci elemente, în care sălășluiesc respirația vitală (prana) și conștiința; este o compoziție unitară. Toate formele de viață conțin respirația vitală și conștiința. Cu toate că formele sunt diferite, ele conțin aceleași

² Conform cosmologiei hinduse, cele „cinci elemente” – pământul, apa, focul, aerul și eterul – sunt văzute ca particulele fundamentale care construiesc întregul univers fizic.

elemente. Astfel, întreb din nou: unde se pune problema existenței unui individ? În mod fundamental, nu există așa ceva. Aceasta este esența învățăturii mele, care trebuie surprinsă, însă doar foarte puțini o vor înțelege.

VIZITATOR: Ați putea vă rog să repetați? A fost atât de mult zgomot încât nu am putut urmări ideea.

M: Sigur, dar nu cu aceleași cuvinte. Așadar, care este lucrul de care ne preocupăm? Avem de-a face cu forma fizică, alcătuită și hrănită de către cele cinci elemente. În acea formă funcționează forța vieții (respirația vitală) și conștiința, respectiv cunoașterea faptului că „Eu sunt” sau simțul ființei, simțul existenței. Aceasta este „trezirea”, darul conștiinței. Toate formele sunt alcătuite din aceleași componente. Atunci în ce constă esența unui individ? Din toate acestea, *individul ca atare nu a apărut niciodată*. Și pentru acest motiv nu există nicio nevoie pentru a vă identifica cu ceva. Și totuși o faceți: conștiința se auto-identifică cu corpul și în acest fel se naște „individul”. Atâta vreme cât individul este perceput ca fiind real, el este sortit să sufere. Or, ceea ce sunt eu... Nu sunt nici corpul, care nu este nimic mai mult decât cele cinci elemente, nici forța vitală (respirația), nici conștiința care apare în corp. Câtă vreme corpul există, trebuie să mă identific cu conștiința, deoarece ele formează un tot unitar. Dar în realitate, nu sunt nimic din aceste trei lucruri. În timp ce corpul există, eu sunt conștiința, care doar este martoră la orice se petrece. Când corpul moare, forța vitală părăsește corpul fizic și se amestecă cu aerul, iar conștiința se amestecă cu conștiința universală. Nu sunt, în mod esențial, nimic (identificabil) în această conștiință, fiind doar martorul acesteia. Iar ceea ce sunt în mod absolut nu se poate transmite prin cuvinte. În Conștiința supremă, nimeni nu are niciun fel

de conștiință individuală de a fi prezent. Existența individuală însăși nu este acolo, în Absolut.

Nicio persoană care nu este interesată de acest subiect nu va dori să vină aici. Prin urmare, se poate presupune că doar aceia care sunt interesați în mod vital de acest subiect și și-au făcut temele... doar astfel de oameni vin aici și sunt cu toții *jnani*. Dar câți dintre noi cunosc natura și bazele conștiinței, câți înțeleg corect faptul că „Eu sunt”, ce se manifestă atâta vreme cât corpul există? Fiecare dintre noi trebuie să spună „Eu sunt” și să realizeze acest lucru. Nu există niciun „tu” și niciun „eu” ca entități individuale.

Atunci când se produce un dezechilibru în substanța corporală, apare boala. Dar când acel material este în echilibru perfect, nu există nicio boală. Cum vine aceasta?

Întrebarea era: depinde conștiința universală de cele cinci elemente pentru a exista? Răspunsul este următorul: conștiința universală și manifestarea completă apar simultan. Manifestarea apare deoarece conștiința există. Până să apară gândul că „Eu sunt”, nu exista nicio manifestare; ambele au apărut simultan. Din cauză că ne identificăm cu corpul în care conștiința individuală se manifestă pe sine – și pentru a se manifesta, conștiința trebuie să aibă o formă – se naște „individul” și acel individ suferă.

Mai devreme am explicat problema conștiinței universale. Conștiința universală este ca un nume dat unui oraș. Acum este Bombay, spre exemplu. Ce înțelegeți prin „Bombay”? Poți să crezi cuvântul Bombay? Nu! Un lucru particular se regăsește în totalitate în denumirea sa... prin urmare, conștiința universală este doar un nume dat aceluia lucru fără formă.

Folosesc cuvântul „oraș” în general, nu Bombay în particular. Adică orice oraș sau loc. Dacă spun Bombay, înseamnă că mă refer la o zonă limitată.

V: Un aspect foarte important aici. Pentru mintea mea, un oraș sau o națiune cuprinde doar indivizii care o compun.

M: Numele poate că a fost dat de către indivizi; dar ceea ce a fost creat, a fost creat de către om? Omul este născut din cele cinci elemente. Dar a creat omul cele cinci elemente? Cele cinci elemente au fost create în afara acelei conștiințe, care este corpul individual.

V: Conștiința universală și conștiința din interiorul meu sunt același lucru?

Lumina care este percepută de ochii tăi și lumina care este văzută în general, ca reflectată în diverse manifestări, sunt diferite?

Repet: întreaga problemă constă în indentificarea cu corpul individual și, în consecință, cu individul. Prin urmare, individului îi este întotdeauna frică de moarte – moartea individului.

Mai există vreo întrebare referitoare la acest subiect?

Tu ești această conștiință. Și din această conștiință s-a născut un întreg univers. Ne considerăm pe noi înșine ca fiind indivizi și limităm ceea ce este nelimitat la un lucru fără însemnătate. Infinitul este redus la un lucru ne semnificativ. Infinitul este redus la un singur corp. Aceasta este întreaga voastră problemă.

Se pune, de asemenea, și altă întrebare: dacă aceeași conștiință universală se manifestă în milioane de ființe umane, de ce acționează acestea în maniere contrare, creând tot soiul de haosuri? Dacă o femeie are zece copii, ei sunt cu toții născuți din aceeași părinți, dar nu acționează ei oare în modalități complet diferite? De ce este așa? Deoarece, deși constituită din aceleași cinci elemente de bază, compoziția fiecărui individ,

rezultată din diferite proporții, permutări și combinații ale acestor elemente, este destul de diferită. Astfel, fiecare persoană acționează într-o formă distinctă. Sau, pentru a folosi o analogie diferită, metalul poate fi același, dar scopurile pentru care acel metal a fost convertit în diferite instrumente sunt complet diferite – fiecare instrument poate fi utilizat pentru un scop particular. Așadar, ingredientele sunt cele cinci elemente, dar obiectul finit creat din diferitele combinații ale acelor ingrediente este sortit să acționeze doar conform poziției sale.

V: Ce scop are aceasta, Maharaj?

M: Scopul este colectarea tuturor acestor milioane de combinații. Până când, nu știi... De aceea am întrebat mai devreme când știm pentru prima dată natura și bazele acestei compoziții, pe care o identificăm cu noi înșine... Dacă nu cunosc mai întâi natura sa, cum pot ști scopul și bazele întregului Univers?

TRADUCĂTORUL: Maharaj te întreabă, ai realizat natura conștiinței? Îți dă un exemplu, așa cum este obișnuit, din viața domestică. Să presupunem că facem clătite. Aprindem focul, punem pe el o tigaie, apoi turnăm aluatul în aceasta. Când clătita este gata, se trage tigaia de pe foc. Se toarnă apoi următoarea clătită în tigaie, atunci când este formată. În mare, ea va părea la fel ca cea de dinainte, dar numărul de cute și găuri din cele două clătite nu vor fi exact la fel. Poți face zeci de clătite, dar fiecare va fi diferită. Aceasta este chiar natura creației – varietatea. Așa că, spune el, dacă înțelegi natura și bazele a ceea ce este creat ca manifestare, aceea este conștiința. Dacă nu înțelegi această conștiință, nu există nicio altă cale de a realiza *Paramatman*. Nu poate fi atinsă altfel decât prin înțelegere.

M: Misterul puterii hipnotice a acestei *maya* (*iluzia cosmică, sanscrită în original – n.tr.*) constă în faptul că există identificarea cu corpul. Mecanismul acestei forme de identificare nu diferă în niciun fel de identificarea unei bucați de piatră, sau a ceva creat din piatră, cu Dumnezeu și venerarea profundă a acesteia. Atâta vreme cât funcționează, este în regulă, va avea și această formă de adorare efectele sale normale în conștiință. Dar dacă natura conștiinței nu este înțeleasă, nimeni nu va reuși să își înțeleagă adevărata identitate. După ce înțelegi natura conștiinței, vei înțelege, de asemenea, că tu nu ești această conștiință. Orice ai văzut sau înțeles, nu poți fi tu; tu, ca subiect, poți înțelege doar ceva ce este un obiect, și ești determinat să îl accepți astfel.

Dacă vrei să discuți cu mine subiecte din literatura și cunoașterea tradițională... sunt atât de mulți erudiți, tobă de carte, încât mă mănâncă de viu. Și totuși, acolo unde contează cunoașterea de bază, cu care operez, de ce acești oameni rămân fără grai? Deoarece este ceva complet diferit de orice poate fi înțeles. Orice este înțeles, orice este văzut, nu este adevărul.

Alte întrebări?

V: Există un Imn al Creației; este binecunoscut oamenilor care au citit traducerile. La sfârșit, poemul sună cam așa (pot reproduce doar destul de vag): El, Cunoșcătorul Suprem, *jnani*... Întrebarea mea este cine a spus toate aceste lucruri, cine se află la originea lui? Este vorba despre originea lui *jnani*, despre cum a apărut? Și în ultimul vers, poemul zice: El, *jnani*, știe. Sau poate că nu știe. Cu alte cuvinte, ești lăsat în îndoială la sfârșit, în legătură cu faptul dacă acesta cunoaște cu adevărat Realitatea Ultimă. Este adevărat?

M: Ai putea să repeți, te rog?

V: Ei bine, este dificil să fac acest lucru fără să repet textul dinainte. Cu alte cuvinte, este o întrebare finală despre, să zic așa, originea lui *jnani*. Se spune în ultimul vers...

M: Dar cum începe acest Imn al Creației?

V: Este un Imn foarte cunoscut. Dar ce părere ai despre originea lui *jnani* însuși? Ți-l poți imagina pe *jnani* întrebându-se pe sine: cum am ajuns să fiu aici? Răspunsul pe care îl dă este: el știe. Sau poate nici el nu știe.

M: Nu poate fi numit un *jnani* de vreme ce nu răspunde tocmai la această întrebare. Misterul rămâne. Bolnavul este tot bolnav. Orice spune este un ecou al bolii. Și cel ce l-a scris este încă bolnav.

V: (*Pune o întrebare în Marathi, care nu este tradusă.*)

M: Însăși conștiința este ecranul. Acesta este tărâmul conștiinței și toate creațiile sunt în conștiință.

T: Întrebarea era: putem concepe conștiința ca un ecran pe care întreaga creație se proiectează ca un film în mișcare? Maharaj a spus la început că nu există niciun ecran, nu există nimic. Orice există, se manifestă nelimitat. Apoi, domnul P. a explicat că doamna a vrut probabil să spună că tot ceea ce se întâmplă – toate gândurile, toate acțiunile – sunt doar apariții în acea conștiință. Așa că Maharaj a spus: „Fără îndoială.”

Ședința aproape s-a încheiat. Mai sunt alte întrebări?

Maharaj dorește întrebări; el înflorește odată cu acestea.

V: Ne este greu să înțelegem că însăși conștiința este obiectul Cunoșcătorului, corect? Această conștiință poate în cele din

urmă să fie înțeleasă de către *jnani*. Din nefericire, opusul conștiinței este inconștient. Așa că în limbaj, altfel spus, există o tendință intrinsecă de a face această distincție – conștient și inconștient. Conștiința este înțeleasă, iar ceea ce rămâne, conform limbajului, este inconștientul.

T: Maharaj a explicat lucrul acesta ieri dimineață...

Atunci când conștiința nu este prezentă, în mod evident ești inconștient. Așa că unde vrei să ajungi?

V: Conștiința nu este adevărată. Dacă îi spui lucrul acesta unui om obișnuit, i se va părea o stare inferioară.

AL DOILEA VIZITATOR: Mie nu mi se pare inferioară.

M: Din inconștient se naște conștiința; inconștientul este sursa. Aceasta este, de asemenea, experiența noastră. Cunoașterea că „Eu sunt”, conștiința, a rezultat din starea anterioară ei, când nu exista niciun fel de conștiință. Conștiința este o stare care se manifestă acum în noi și din cauza căreia suferim. Înainte de a se manifesta conștiința, a prevalat o stare de fericire, când noi nu eram conștienți.

Ședința s-a încheiat, dar dacă mai există întrebări..? Vă rog să le adresați!!

(Nu există alte întrebări.)

(Ca răspuns la o întrebare despre efortul de a înțelege:)

M: Nu trebuie să facă nimeni niciun efort. Ceea ce trebuie înțeles se autosușține. Nu are nevoie de ajutorul nimănui pentru a exista, doar trebuie înțeles. Iar atunci când este înțeles,

devine clar, de asemenea, că eu sunt răsăritul, eu sunt amiaza, eu sunt seara, eu sunt noaptea. Eu sunt binele, eu sunt răul. Tot ce trebuie înțeles este faptul că dacă conștiința nu este prezentă, nici lumea nu este prezentă. Eu nu sunt conștiința; sunt separat de ea. Deși conștiința este atât de importantă – deoarece dacă nu ar fi fost conștiința, lumea nu ar fi existat, nimic nu ar fi existat – totuși eu nu sunt aceea.

V: Dar chiar și să ajungi la această viziune cere efort. De ce spune Maharaj că nu este necesar niciun efort?

M: Acum, știind că ești, stai aici, știi că exiști, știi că ești conștient. Cunoașterea faptului că ești viu, că exiști, se realizează printr-un efort?

V: Nu.

M: Întrebarea ta este pe deplin corectă din punctul de vedere al acestei lumi; adică dacă nu muncești, nu culegi niciun fruct, nu ai ce mânca. Din punct de vedere lumesc, întrebarea ta este corectă. Dar eu nu aparțin acestei lumi! Și în lume, această stare de „eu sunt” este prezentă, fără niciun fel de efort din partea nimănu.

V: Maharaj, eu sunt profesor de meserie. În teorie, accept pe deplin și chiar văd logica răspunsului tău. Problema este că una e să știi teoretic, și alta este să fii și să simt aceste lucruri. Aici este problema, de unde și nevoia de efort.

M: Da, un efort imens: să fii foarte, foarte liniștit și să nu faci nimic! Acesta este efortul cerut – efortul pe care îl faci când ești în burta mamei timp de nouă luni, în starea în care nici

părinții tăi, nici tu, nu faceți absolut nimic. Nu a făcut nimeni niciun efort. Orice a crescut, a crescut de la sine.

V: Mi-am aflat răspunsul!

M: De la picătura de spermă din momentul concepției până la bebeluș și dezvoltarea sa ulterioară, ce a făcut posibilă această creștere? Chiar același principiu care de la absența cunoașterii a condus la prezența cunoașterii, această stare de „eu sunt” – este ceea ce există și trebuie înțeles.

V: Un eveniment spontan fără efort.

M: Acea întâmplare spontană, acea conștiință care a ieșit din inconștient.

V: Dar cum se poate ști că evenimentul s-a întâmplat?

AL DOILEA VIZITATOR: Cum altfel ai putea ști că un copil s-a născut?

V: Dacă nu există concepție, acesta nu va crește. În persoana unde nu există nicio concepție, nu va exista nicio creștere. Prin urmare, este necesar totuși un efort pentru ca acolo să existe concepție; doar atunci creșterea va avea loc.

T: Maharaj se referă doar la partea legată de creștere. Acolo nu există eforturi. Creșterea are loc spontan.

M: Chiar și în acest caz, pentru concepție, ce efort ar putea face părinții? Și chiar dacă părinții fac acel efort, ar putea ei să garanteze că va avea loc concepția? Concepția are loc de la sine,

în baza rațiunilor ei proprii, nu prin vreun efort. În orice caz, eforturile pe care părinții le-au făcut nu au fost eforturi adevărate; ei se simțeau bine. Acesta nu este cu adevărat un efort.

(Către un vizitator particular:) Vii diseară?

V: Acestea sunt surorile mele. Se întorc împreună cu mine în această după amiază.

M: Cunoașterea faptului că „tu ești” – dacă vrei să îți amintești această vizită – amintește-ți, de asemenea, că ești sub umbra (adică umbrela protectoare) gurului sau a lui Dumnezeu. Venerarea lui Dumnezeu și a gurului înseamnă doar venerarea cunoașterii că „tu ești”. Așa că ține-te de acel principiu, cunoașterea lui „Eu sunt”, cunoașterea că tu există, și venerează-o în numele gurului tău sau a lui Dumnezeu.